

Un diari barceloní ens oferí aquests dies un article dedicat, en línies molt generals, a la nostra llengua, que és la llengua meravellosa que elaborà Ramon Llull, que conrearen els prosistes i els poetes el segle XV i que després continuà servint-nos sempre, amb més o menys fortuna, com a mitjà d'expressió fins arribar a la Renaixença, des d'on, a través del sedàs del mestre Pompeu Fabra, hem reemprem el seu ús com a model per a parlar i escriure.

Tots sabem que la sort de la nostra llengua ha estat desigual durant els darrers segles, i que aquell llenguatge afinat de la nostra Cancelleria, que admiraven propis i estranys, fou obligat pels avatars de la vida a retirar-se sobtosament, a fer-se una mica enre, però resistint sempre les tempestats a l'espera d'un temps més propici.

Avui tenim novament a les mans un instrument apte per a comunicarnos en tots els camps, des de la literatura a la ciència, del llenguatge col·loquial a la correspondència i a l'escola. Però no podem pas cantar victòria. Això després, dins d'un cert temps, si sabem fer les coses ben fetes.

És per això que ens cal mesurar les paraules. Quan llegim, per exemple, que «l'altre pilar de la catalanització de la vida pública havia de ser els ajuntaments i les diputacions», no podem objectar un parer advers, però en canvi, si escoltem que el resultat

La llengua catalana, encara

J. B. XURIGUERA

aconseguit fins ara «tampoc no pot ser considerat globalment com a positiu. Hom hi detecta una manca de decisió i una mena de negligència», i si hi afegim encara altres termes, com per exemple que: «Aquesta negligència catalanitzadora (...) és incomprendible sobretot en els ajuntaments», aleshores ens creiem amb el dret d'exposar una altra opinió.

En primer lloc, tenim abundant testimonis sobre la voluntat i els esforços de molts ajuntaments catalans en vistes a realitzar una obra meritòria. Molts municipis petits ens han fet consultes sobre la manera de redactar una placa de carrer, un ofici, un «saluda», un informe. Hem pogut traduir un nombre infinit de cartes, d'actes de reunions, de comunicacions, etc. La tasca a realitzar era ingent i necessita el seu temps per a portar-la a cap.

La llengua catalana escrita no és pas massa fàcil i cal avançar sòlidament però sense pressa. Allò que compta no és la velocitat sino l'eficàcia. En general, tothom respon amb bona voluntat,

sense resistència, adaptant-se progressivament al nou ritme, al nou corrent. En resum, sense creure en meravelles, és innegable que es va realitzant una mena de miracle, que tothom accepta còmplagut, i que ens va portant cada dia cap a la meta lluminosa.

Respecte a l'Ajuntament de Barcelona, es podria dir que l'obra de catalanització es va efectuant sense trasbals però també sense interrupció. Tots els consellers usen la nostra llengua com a vehicle d'expressió normal, no solament en el que fa referència a la correspondència oficial sino també en el que toca a la paperassa burocràtica.

Existeix una oficina, dirigida i controlada per la Secretaria general, que té cura de la correcció dels textos escrits en català. Cada dia hi acuden els funcionaris de tots els negocis per revisar els textos relatius a llurs funcions. Una circular de la Secretaria general no permet de fer traduccions, precisament per a induir els funcionaris a redactar ells mateixos llurs escrits

en català, i aquesta oficina de correcció de textos és una ajuda eficaç, i acompanya els funcionaris que es troben necessitats perquè la llengua es mantingui correcta i segura, i vagi progressant cada dia més, cosa que pot observar-se fàcilment sense discutir ni constrènyer ningú.

Cada dia es reben nombroses consultes telefòniques per tal d'aclarir dubtes sobre tots els problemes que es puguin resoldre. S'ha corregit totes les Ordenances municipals per tal d'anar a la impremta i poder posar-les a les mans dels ciutadans. Els programes de les festes, les actes dels Districtes, la Gasetta municipal, les targes, les invitacions, els expedients, els impresos dels museus de la ciutat, els altres impresos que tant abunden en els nombrosos serveis que funcionen a la Casa de la Vila, i s'ha pogut observar ja un notable millorament en la redacció i l'ortografia.

Hi ha funcionaris que coneixen bé la llengua catalana. Per als altres, l'Ajuntament ha organitzat ja fa temps nombroses classes a càrrec de professors competents dirigits pel professor senyor Albert Jané.

No creiem, doncs, que els ajuntaments catalans s'hagin adormit ni tampoc que abandonin els seus deures. La veritat és que les relacions humanes, que trobem a la base de la nostra societat, són subtils i complexes.